ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobkyně **PITA CZ, spol. s r.o.**, se sídlem Vrcovice 64, zastoupené JUDr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem se sídlem Praha 1, Jungmannova 745/24, proti žalovanému **Finančnímu úřadu pro Jihočeský kraj,** se sídlem České Budějovice, Mánesova 1803/3a, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 2. 2026, č. j. 57 Af 4/2025 - 126,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 2. 2026, č. j. 57 Af 4/2025 - 126, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2025, č. j. 1506184/25/2208-50522-307495, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti ve výši 60 030 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Pavla Dejla, LL.M., Ph.D.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyni, coby jediné akcionářce společnosti AGTA, a. s., která byla akcionářkou společnosti Agropodnik Tábor a. s., v návaznosti na fúzi sloučením (mimo jiné) společností AGTA, a. s., a Agropodnik Tábor a. s., ke které došlo dne 1. 1. 2019, vzniklo právo na akcie jejich nástupnické společnosti AGPI, a. s., a současně právo na doplatky za akcie uvedených

zaniklých společností. Žalobkyně byla přesvědčena, že zdanitelný příjem v podobě doplatků za akcie získala a měla zdanit v roce 2020, nicméně správce daně dospěl k závěru, že tento příjem realizovaný žalobkyní proběhl již v roce 2019, a v této souvislosti vydal dne 1. 12. 2022 pod č. j. 2208980/22/2208-50522-307495, dodatečný platební výměr na daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2019. Žalobkyně se proti tomuto výměru neúspěšně bránila odvoláním i žalobou; její námitky nicméně směřovaly pouze k tvrzenému nezákonnému stanovení penále.

[2] V souvislosti s pozdní úhradou daně vznikla žalobkyni povinnost uhradit úrok z prodlení v částce 1 042 657 Kč, o čemž jí žalovaný vyrozuměl přípisem ze dne 5. 8. 2024. Žalobkyně postupem podle § 259b daňového řádu požádala o prominutí jeho úhrady. Žalovaný žádost žalobkyně zamítl rozhodnutím ze dne 1. 10. 2024, nicméně Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 14. 5. 2025, č. j. 57 Af 7/2024 - 112, toto rozhodnutí žalovaného zrušil pro nepřezkoumatelnost a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně žalovaného zavázal, aby se vypořádal zejména s „*dosud nevypořádanou námitkou stran okolnosti vzniku úroku z prodlení, jakož i s faktickými důsledky prodlení žalobkyně z hlediska dopadu na veřejný rozpočet.*“

[3] Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 7. 2025, č. j. 1506184/25/2208-50522-307495, žádost žalobkyně o prominutí úroku z prodlení opět zamítl.

[4] Proti druhému rozhodnutí žalovaného se žalobkyně opět bránila žalobou, kterou Krajský soud v Českých Budějovicích v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění uvedl, že žalobní námitky směřovaly pouze k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí je nicméně zřejmé, že žalovaný se zabýval otázkou správnosti vymezení zdaňovacího období, v němž žalobkyně byla povinna přiznat příjmy z doplatků akcií, a hodnotil i samotný důvod, pro který žalobkyně žádala o prominutí úroku z prodlení, tedy že důvodem prodlení s úhradou daně byl odlišný právní názor žalobkyně na období, ve kterém měl být zdaněn příjem za doplatek z akcií. Žalovaný k tomu podle krajského soudu výslovně uvedl, že ačkoli je odlišný právní názor žalobkyně pochopitelný, nemůže představovat ospravedlnitelný důvod prodlení ve smyslu § 259b odst. 2 daňového řádu; nejde totiž o omluvitelný individuální případ či formalistický prohřešek; její právní názor byl osamocený, jednostranný a v rozporu s právní úpravou. Není tedy pravdou, že by jediným důvodem zamítavého rozhodnutí žalovaného byla skutečnost, že dodatečný platební výměr ze dne 1. 12. 2022 je pravomocný, a tedy zákonný. Žalovaný se určením zdaňovacího období, ve kterém byla žalobkyně povinna přiznat příjmy z doplatků akcií, podrobně zabýval zejména proto, aby ujasnil, že nešlo o obecně sporný právní názor, který by mohl nasvědčovat nejednoznačnosti právní úpravy, a tedy omluvitelnému důvodu prodlení. Žalovaný demonstroval správnost vymezení zdaňovacího období, aby vyvrátil hypotézu o neurčitosti právní úpravy, která by mohla svědčit o nejistotě žalobkyně v tomto směru. Tím vysvětlil, z jakých důvodů nepředstavoval mylný právní názor žalobkyně na to, do jakého zdaňovacího období zařadit doplatek z akcií, *ospravedlnitelný důvod* ve smyslu § 259b odst. 2 daňového řádu.

[5] Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku, dle které bylo povinností žalovaného zkoumat i další podmínky prominutí úroku z prodlení vymezené v § 259b a § 259c daňového řádu. Dle krajského soudu ze systematiky daňového řádu vyplývá, že žalovaný

byl po zhodnocení naplnění vylučovací klausule dle § 259c odst. 2 daňového řádu povinen nejprve zkoumat existenci *ospravedlnitelného důvodu* (§ 259b odst. 2 daňového řádu). Až poté, kdy by shledal jeho existenci (ve vztahu k důvodu, proč došlo k prodlení s úhradou daně), by zkoumal při posouzení rozsahu prominutí úroku ekonomické a sociální poměry žalobkyně (§ 259b odst. 3 daňového řádu), a četnost porušování jejích povinností při správě daní (§ 259c odst. 1 daňového řádu). V nyní posuzované věci však žalovaný již v prvotní fázi dospěl k závěru, že v případě žalobkyně není dán ospravedlnitelný důvod k prominutí příslušenství daně, a proto se již dalšími kritérii prominutí úroku z prodlení (a jeho rozsahem) zabývat nemusel. Uvedené vyplývá i z odst. [35] usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2021, č. j. 1 Afs 236/2019 - 83, č. 4141/2021 Sb. NSS. Napadené rozhodnutí tedy není nepřezkoumatelné ani z důvodu nehodnocení zbylých podmínek prominutí úroku z prodlení.

[6] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, jejíž důvody lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatelka především odmítla závěr krajského soudu, dle kterého se žalovaný přezkoumatelně zabýval důvodem, který vedl stěžovatelku k opožděnému přiznání a zaplacení daně. Primární příčinou opožděného zaplacení daně z doplatků za akcie byl nesprávný názor stěžovatelky na rozhodné zdaňovací období. Takový omyl je pochopitelný a omluvitelný. Stěžovatelka se snažila řídit zákonem a judikaturou; rok 2020 vyhodnotila jako období, za které měla příslušný příjem přiznat, a to nikoli v úmyslu posunout si svévolně splatnost daně, ale výlučně s ohledem na to, že reálně předmětného příjmu dosáhla právě až v roce 2020. Žalovaný však namísto omylu stěžovatelky označil za důvod prodlení až samotné následné „*zákonné doměření daně*“. V návaznosti na tento nesprávný závěr se ve svém rozhodnutí žalovaný věnoval nikoli skutečnému důvodu prodlení, ale obhajobě rozhodnutí o doměření daně za rok 2019, přičemž uzavřel, že zákonné doměření daně nelze považovat za ospravedlnitelný důvod prodlení. Správně se však žalovaný měl zabývat důvody doměření daně a povahou a intenzitou porušení daňových předpisů stěžovatelkou. V této souvislosti měl posoudit, zda byla stěžovatelce daň doměřena například z důvodu její liknavosti, či z důvodu pouhého lidsky omluvitelného omylu. Samotné porušení daňových či účetních předpisů je totiž skutkovým a právním základem uložení příslušenství daně, o jehož prominutí daňový subjekt žádá. Žalovaný se měl zabývat také důsledky prodlení stěžovatelky z hlediska dopadu na veřejný rozpočet, což jí nařídil krajský soud v prvním zrušujícím rozsudku. Žádnou z těchto skutečností se však žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabýval. Závěr krajského soudu, že se žalovaný řádně věnoval důvodu, který vedl stěžovatelku k opožděnému přiznání a zaplacení daně, a že je jeho rozhodnutí přezkoumatelné, tedy odporuje skutečnému stavu věci.

[8] Stěžovatelka nesouhlasí ani s tím, že je správce daně povinen nejprve zkoumat ospravedlnitelnost důvodu prodlení podle § 259b daňového řádu, a že skutečnosti podle § 259c téhož zákona zkoumá, pouze pokud shledá důvod prodlení ospravedlnitelným. Kritéria uvedená v § 259c daňového řádu si musí správce daně vyhodnotit jako první, neboť v případě nesplnění některých z nich je prominutí úroku *a priori* vyloučeno. Ustanovení § 259c obsahuje společná pravidla pro všechny případy prominutí daně či jejího příslušenství. Z rozsudku rozšířeného senátu č. j. 1 Afs 236/2019 - 83, na který odkázal

krajský soud, explicitně vyplývá, že okolnosti uvedené v § 259c odst. 1 daňového řádu musí správce daně zohlednit vždy. Žalovaný tedy byl povinen zabývat se četností porušování povinností stěžovatelky při správě daní. Závěr krajského soudu, že tak činit nemusel, je vadný.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své vyjádření k žalobě, neboť kasační argumentace stěžovatelky dle něj v podstatě odpovídá argumentaci žalobní. Dodal, že v napadeném rozhodnutí vysvětlil, proč neshledal důvody pro prominutí úroku z prodlení, a že postupoval v souladu se systematikou daňového řádu, když nejprve zkoumal (ne)existenci ospravedlnitelného důvodu prodlení s úhradou daně (§ 259b odst. 2 daňového řádu). Jelikož shledal, že v dané věci nebyl ospravedlnitelný důvod přítomen, bylo nadbytečné přistupovat k posouzení ekonomických a sociálních poměrů stěžovatelky spolu s četností porušování jejích povinností při správě daní. Navrhl proto, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

[10] Stěžovatelka v replice uvedla, že její kasační argumentace se od žalobní argumentace odlišuje, neboť se v ní vymezuje proti argumentům napadeného rozsudku. Dále opět zrekapitulovala tvrzené chyby žalovaného v napadeném rozhodnutí, a konečně zopakovala, že žalovaný má povinnost při posuzování žádosti o prominutí úroku z prodlení posuzovat jednak důvod, který vedl daňový subjekt k opožděnému zaplacení daně, a jednak okolnosti daného případu. Žalovaný se tedy byl povinen zabývat (i) důvodem prodlení stěžovatelky se zaplacením daně (omyl při určení rozhodného zdaňovacího období), (ii) důvody, které stěžovatelku k nesprávnému určení rozhodného zdaňovacího období vedly, (iii) okolnostmi, za kterých byla daň přiznána, a (iv) vlivem pochybení stěžovatelky na veřejný rozpočet, respektive skutečností, že stěžovatelka přiznala a zaplatila daň ve správné výši, jen za jiné zdaňovací období, než měla. Žalovaný se však zabýval pouze tím, zda názor stěžovatelky na rozhodné zdaňovací období v rámci daňového řízení obstál či nikoli. Závěr krajského soudu, že se žalovaný řádně věnoval důvodům prodlení stěžovatelky s úhradou daně a okolnostem relevantním pro řádné posouzení její žádosti, je tedy nesprávný.

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se v prvé řadě zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

[14] Otázkou (ne)přezkoumatelnosti rozhodnutí se Nejvyšší správní soud již mnohokrát zabýval ve své judikatuře. Nepřezkoumatelnost může být způsobena buď nedostatkem důvodů, o které je rozhodnutí opřeno, anebo nesrozumitelností. Nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení. Stejně tak pokud krajský soud

opomene ve svém rozhodnutí vypořádat žalobní námitku, je jeho rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (viz rozsudky ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 - 45, nebo ze dne 30. 7. 2024, č. j. 4 As 214/2023 - 38). K této vadě musí Nejvyšší správní soud přihlížet z úřední povinnosti (viz § 109 odst. 4 s. ř. s.).

[15] Stěžovatelka v posuzované věci v žalobě (i kasační stížnosti) explicitně namítla, že *„žalovaný nedostál závaznému právnímu názoru vyslovenému v rozsudku KS, podle kterého se měl v dalším řízení vypořádat s* [...] *faktickými důsledky prodlení žalobkyně z hlediska dopadu na veřejný rozpočet* [...]. *I jeho druhé rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné*“. Krajský soud se s touto námitkou v napadeném rozsudku nijak nevypořádal, byť si jí byl zřejmě vědom, neboť ji sám uvedl v rekapitulaci žalobních tvrzení (viz odst. 15 odůvodnění napadeného rozsudku). Ve vztahu k této námitce je tedy napadený rozsudek ve světle výše zmiňované judikatury nepřezkoumatelný a musí proto být zrušen.

[16] Nejvyšší správní soud dále zvážil, zda ve věci byly splněny předpoklady k postupu podle § 110 odst. 2 s. ř. s., dle kterého *zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, může současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu sám o žalobě nebo návrhu rozhodnout, pokud byly pro takový postup důvody již v řízení před krajským soudem a jestliže dosavadní výsledky řízení ukazují, že je možné o věci rozhodnout. Ustanovení upravující rozhodování v řízení před krajským soudem se použijí obdobně.*

[17] Podstatou krajským soudem opomenuté žalobní námitky bylo, že se žalovaný neřídil závazným právním názorem vysloveným v prvním zrušujícím rozsudku krajského soudu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že důvodnost této námitky lze bez nutnosti provádění dokazování posoudit z obsahu předloženého spisového materiálu krajského soudu a žalovaného, přičemž žalovanému bylo umožněno se v řízení před krajským soudem k žalobě (a tedy i k soudem opomenuté žalobní námitce) vyjádřit. Dosavadní výsledky řízení tak ukazují, že si Nejvyšší správní soud může o důvodnosti této žalobní námitky učinit úsudek sám; nic mu proto nebrání, aby za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 2 s. ř. s. přímo rozhodl i o žalobě, aniž by bylo třeba věc vracet krajskému soudu k dalšímu řízení.

[18] Nejvyšší správní soud tedy posuzoval, zda žalovaný postupoval v souladu se závazným právním názorem vysloveným v prvním zrušujícím rozsudku krajského soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Nerespektování závazného právního názoru soudu správním orgánem totiž představuje natolik závažnou vadu ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., že k ní soud musí přihlédnout z úřední povinnosti (srov. rozsudky kasačního soudu ze dne 29. 4. 2009, č. j. 4 Azs 72/2008 - 100, ze dne 12. 6. 2020, č. j. 4 As 47/2020 - 81, či ze dne 9. 4. 2026, č. j. 2 Azs 281/2025 - 30) a podle ustálené judikatury má za následek zrušení nového rozhodnutí správního orgánu *per se* (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002 - 25, č. 73/2004 Sb. NSS, či ze dne 18. 6. 2020, č. j. 2 Afs 282/2018 - 41). Na závazný právní názor soudu je třeba nahlížet jako na pravidlo, jež je určujícím pro další kroky správního orgánu i pro úvahy, o něž bude správní orgán opírat hodnocení zjištěných skutkových okolností (srov. rozsudky ze dne 18. 6. 2004, č. j. 2 Ads 16/2003 - 56, č. 352/2004 Sb. NSS, či ze dne 23. 9. 2004, č. j. 5 A 110/2002 -

25, č. 442/2005 Sb. NSS). Lze rovněž poznamenat, že nezměnil-li se v mezidobí skutkový či právní stav věci, je krajský soud při opakovaném posuzování stejné věci rovněž vázán svým dříve vysloveným právním názorem, a to bez ohledu kterému konkrétnímu senátu byla věc přidělena. Ani Nejvyšší správní soud nemůže přehodnocovat závazný právní názor vyslovený v prvním zrušujícím rozsudku krajského soudu, pokud proti němu správní orgán (žalovaný) nepodal kasační stížnost, ač mohl, a proti jeho závěrům brojí až v kasační stížnosti podané proti dalšímu rozsudku krajského soudu (viz rozsudky tohoto soudu ze dne 10. 3. 2016, č. j. 7 Afs 333/2015 - 47, či ze dne 25. 8. 2016, č. j. 9 As 201/2015 - 34). V řízení o žalobě proti novému rozhodnutí správního orgánu se u těch otázek, které byly krajským soudem zodpovězeny při zrušení původního rozhodnutí, přezkoumává pouze to, zda správní orgán postupoval v souladu se závazným právním názorem krajského soudu; ohledně takto vyřešených otázek totiž již není prostor pro další polemiku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 12. 2020, č. j. 1 As 312/2020 - 39).

[19] Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaný skutečně otázkou *faktických důsledků prodlení žalobkyně z hlediska dopadu na veřejný rozpočet* ani náznakem nezabýval. Současně ani nijak neodůvodnil, proč tak neučinil (byl-li by například dán nějaký z výjimečných důvodů, pro které by bylo možné se od závazného právního názoru krajského soudu odchýlit; k tomu viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2016, č. j. 9 As 201/2015 - 34). Žalovaný tedy nerespektoval závazný právní názor vyslovený ve zrušujícím rozsudku krajského soudu č. j. 57 Af 7/2024 - 112, čímž porušil § 78 odst. 5 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že je třeba současně s napadeným rozsudkem zrušit též rozhodnutí žalovaného (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

[20] Výše popsané vady napadeného rozsudku a rozhodnutí žalovaného Nejvyššímu správnímu soudu nicméně nebrání v tom, aby se věcně zabýval též oddělitelnou námitkou stěžovatelky, dle které se žalovaný při posuzování žádosti o prominutí úroku z prodlení musí vždy zabývat mj. aspektem *četnosti porušování povinností žadatele při správě daní* dle § 259c odst. 1 daňového řádu. Tuto námitku Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

[21] Podle § 259b odst. 2 daňového řádu, *správce daně může zcela nebo zčásti prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu.*

[22] Podle § 259c odst. 1 daňového řádu, *při posouzení žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně správce daně zohlední četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem.*

[23] Nejvyšší správní soud si je vědom, že jeho rozšířený senát v odst. [35] usnesení ze dne 26. 1. 2021, č. j. 1 Afs 236/2019 - 83, v obdobné věci týkající se prominutí příslušenství daně uvedl, že „[p]*osuzovaná úprava* […] *uvádí povinná kritéria (četnost porušování povinností při správě daní a rozsah součinnosti daňového subjektu se správcem daně), která musí při své úvaze správce daně zohlednit vždy.*“ Navazující judikatura však již vyjasnila, že základním kritériem pro možnost prominutí úroku z prodlení podle § 259b daňového řádu je *ospravedlnitelný důvod* prodlení s úhradou daně, a že zásadně až v případě naplnění tohoto

kritéria (tj. až v případě existence ospravedlnitelného důvodu) je třeba zabývat se též četností porušování povinností při správě daní daňovým subjektem (jakkoli není v rámci správního uvážení vyloučeno k tomuto aspektu výjimečně přihlédnout i při hodnocení samotné existence ospravedlnitelného důvodu); k tomu viz zejména rozsudky ze dne 28. 3. 2024, č. j. 3 Afs 71/2022 - 38, odst. [18], či ze dne 28. 5. 2024, č. j. 8 Afs 93/2022 - 79. Lpění na požadavku, aby se žalovaný zabýval při posuzování žádosti o prominutí úroku z prodlení aspektem *četnosti porušování povinností při správě daní daňovým subjektem* i v případech, kdy je zřejmé, že tvrzený důvod pozdní úhrady daně nemůže představovat *ospravedlnitelný důvod* ve smyslu § 259b odst. 2 daňového řádu, by totiž bylo zcela bezúčelné.

[24] Lze tedy uzavřít, že pokud se žalovaný v posuzované věci nezabýval četností porušování povinností stěžovatelky při správě daní, nepředstavuje to důvod pro zrušení jeho rozhodnutí. Pro úplnost je třeba krajskému soudu vytknout, že vypořádání této žalobní námitky bylo v napadeném rozsudku vylíčeno poněkud nekonzistentně, neboť uvedený závěr opřel o odkaz na odst. [35] shora uvedeného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, ze kterého ovšem bez uvedení dalšího kontextu lze vyvodit opak jím zastávaného závěru.

[25] Stěžovatelka konečně namítla, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, neboť žalovaný zamítl její žádost o prominutí úroku z prodlení pouze na základě toho, že daň jí byla *zákonně doměřena*, a již se nezabýval důvody pozdní úhrady daně a povahou porušení daňových předpisů. Ani tato námitka není důvodná. Jak již uvedl krajský soud v odst. 21 až 24 odůvodnění napadeného rozsudku, žalovaný srozumitelně vysvětlil, že důvod, kterým stěžovatelka omlouvala pozdní úhradu daně (právní omyl při určení zdaňovacího období, v němž byla povinna přiznat příjmy z doplatků z akcií), nepředstavuje *ospravedlnitelný důvod* ve smyslu § 259b odst. 2 daňového řádu, neboť předmětný právní názor stěžovatelky byl zcela osamocený a v rozporu s jednoznačně danou právní úpravou. Žalovaný se tedy (ve své podstatě) důvody pozdní úhrady daně i povahou porušení daňových předpisů stěžovatelkou srozumitelně zabýval a odůvodnění jeho rozhodnutí lze považovat za přezkoumatelné a dostatečné.

[26] Nejvyšší správní soud s ohledem na vše shora uvedené uzavírá, že krajský soud zcela opomenul vypořádat jednu ze žalobních námitek, v důsledku čehož byl naplněn kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Napadený rozsudek tedy postupem dle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. zrušil. Jelikož Nejvyšší správní soud současně zjistil, že tato opomenutá námitka byla důvodná, zrušil za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 2 s. ř. s. i rozhodnutí žalovaného, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[27] V dalším řízení žalovaný, v rámci závazného právního názoru vysloveného krajským soudem v odst. 21 odůvodnění prvního zrušujícího rozsudku č. j. 57 Af 7/2024 - 112, zváží při posouzení důvodnosti žádosti stěžovatelky také faktické důsledky prodlení stěžovatelky s úhradou daně z hlediska dopadu na veřejný rozpočet. Tento právní názor je pro žalovaného závazný (§ 110 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

[28] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. platí, že zruší-li Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 2 s. ř. s. též rozhodnutí žalovaného správního orgánu, rozhodne

o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Vzhledem k tomu, že tímto rozsudkem bylo zrušeno též předcházející správní rozhodnutí, řízení před správními soudy je skončeno, přičemž z procesního hlediska byla jeho procesně úspěšným účastníkem stěžovatelka. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. jí tedy náleží vůči neúspěšnému žalovanému právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů celého řízení.

[29] Náklady stěžovatelky tvoří zaplacené soudní poplatky za žalobu (3 000 Kč) a za kasační stížnost (5 000 Kč), a dále náklady právního zastoupení.

[30] Protože jde o žalobu a kasační stížnost ve věci rozhodnutí vydaného správcem daně a cena práva přesahuje 500 000 Kč, činí tarifní hodnota podle § 10b odst. 5 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), 500 000 Kč. Z této tarifní hodnoty činí mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby 10 300 Kč (§ 7 bod 6 advokátního tarifu) a paušální náhrada hotových výdajů 450 Kč za jeden úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). V průběhu celého soudního řízení byla stěžovatelka zastoupena advokátem JUDr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., proto jí náleží také náhrada nákladů spojených s tímto zastoupením. V řízení o žalobě náleží žalobkyni náhrada za tři úkony právní služby, a to za převzetí a přípravu zastoupení, za podání žaloby a za repliku k vyjádření žalovaného [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu]. V řízení o kasační stížnosti jí náleží náhrada za jeden úkon právní služby, a to za podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Nejvyšší správní soud nepřiznal stěžovatelce odměnu a paušální náhradu za jeden úkon právní služby – repliku k vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti (viz č. l. 30), neboť stěžovatelka zde neuvedla ničeho nad rámec argumentace, která byla již součástí kasační stížnosti. Replika stěžovatelky tedy nepředstavuje účelný či nezbytný úkon, za který by jí náležela náhrada nákladů řízení. Za čtyři (účelné) úkony náleží odměna v celkové výši 41 200 Kč a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 1 800 Kč, celkem tedy 43 000 Kč. Jelikož je zástupce stěžovatelky plátcem DPH, zvyšuje se tato částka dle § 57 odst. 2 s. ř. s. o 21 %, tedy o 9 030 Kč, na 52 030 Kč. Po připočtení soudních poplatků v celkové výši 8 000 Kč činí celková náhrada nákladů řízení 60 030 Kč. Žalovaný je povinen ji zaplatit k rukám zástupce stěžovatelky ve lhůtě uvedené ve výroku III. tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 27. října 2026

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu